

به نام آرام بخش دلها

دین و زندگی ۲

درس اول

جلوه های حکمت و تدبیر

تهیه و تنظیم:

مجید واله دبیر درس دین و زندگی

قرائت و آیات

- الذی خلق فسوی والذی قدر فهدی

کسی که آفرید سپس آراست (مرتب و منظم کرد) کسی که
تقدیر کرد سپس هدایت نمود

۱- هر یک از موجودات جهان دارای نظم و اندازه و ویژگی خاصی
است

۲- هر موجودی به گونه ای سافته شده که هدف معینی را دنبال
میکند

-ان فی خلق السماوات و الارض و اختلاف الليل و النهار لآیات لاولی الالباب
همانا در آفرینش آسمان ها و زمین و آمد و شد شب و روز نشانه هایی است
برای فردمندان.

کل خلقت برای فردمندان نشانه وجود خداست

- الذین یذکرون الله قیاما و قعودا و علی جنوبهم و یتفکرون فی خلق
السماوات و الارض ربنا ما خلقت هذا باطلا سبما نک فقتا عذاب النار
کسانی که یاد میکنند خدا را ایستاده و نشسته در مالیکه بر پهلو آرمیده اند و
فکر میکنند در آفرینش آسمان ها و زمین پروردگارا خلق نکرده ای این
همه را بیهوده پاک و منزّه ای تو پس ما را از عذاب آتش ننگه دار

۱- همه آنچه خداوند خلق کرده است هدفمند است و بیهوده نیست (اشاره به
حکمت الهی) ۲- ویژگی های اولی الالباب:

یاد دائمی خدا در همه حالات - تفکر در آفرینش - تسبیح خداوند- درک
هدفمندی جهان آفرینش (حکمت الهی) و بیهوده نبودن- ترس از عذاب دوزخ

- و ترى الجبال تمسبها جامده و هي تمر مر السحاب صنع الله الذي اتقن كل شيء انه خبير بما تفعلون

و ميبينی کوه هارا تو آن ها را ساکن ميپنداری درحاليکه همچون ابرها در حرکتند ساخته ی آن فدایی است که هرچیزی را استوار ساخته است قطعا او آگاه است به آنچه انجام ميدهيد.

استمکاه، نظم و هدفمندی موجودات جهان نشانه ی خالقى حکيم است

- انا كل شيء خلقناه بقدر

همانا ما همه چیز را به اندازه افریدیم

تقدیر و اندازه ویژگی عمومی همه موجودات است

–خلق الله السماوات و الارض بالحق ان فى ذلك لايه للمؤمنين
آسمان ها و زمين را هدفمند آفرید همانا در آن نشانه ايست
برای مؤمنين

۱- وقتی به روابط مستحکم و نظم استوار مینگریم در میابیم که
جهان بر حق استوار است ۲- کسی میتواند حقیقت جهان را به
درستی دریابد که مؤمن و فردمند و جوینده حق باشد.

جهان را چگونه میبینی؟؟؟

از کجا آمده است؟؟؟ به کجا می رود؟؟؟

آیا از هم گسیخته و بی هدف است یا نظام مند و هدف دار؟؟؟

جایگاه انسان در این جهان کجاست؟؟؟ سرنوشت او چیست؟؟؟

فداوند از انسان میخواهد با نگاه به پدیده های پیرامونش به هدفمندی خلقت پی ببرد.

۱- این امر نیاز به تفکر دارد.

۲- برای هر کس امکان پذیر است.

۳- هرکس ازین کار اعراض کند هم زیان خواهد دید و هم جایگاه خود را در این دنیا نخواهد شناخت.

این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود

هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار

برای شناخت جهان واقعی ابتدا جهان خیالی را تصور کنید.

- به وجود آمدن و از بین رفتن دفعی موجودات
- نیروی جاذبه گاهی باشد یا نباشد
- خصوصیات شوری، شیرینی و ترشی عوض شود.
- اشیاء متضاد با هم قاطی شوند.

سوال: آیا در چنین جهانی می توان از قانون و قانون مندی سخن گفت؟ چرا؟

ج: خیر زیرا در هر لحظه ممکن است بدون علت خاصی، حادثه ای رخ دهد و هیچ چیزی را نمیتوان پیش بینی کرد.

سوال: در چنین جهانی رسیدن به علم و دانش تا چه اندازه ای امکان پذیر است؟ چرا؟

ج: به هیچ میزان، زیرا نظام علی و معلولی که جهان براساس آن آفریده شده به هم میخورد.

سوال: اگر بخواهیم نامی برای این جهان خیالی انتخاب کنیم، آن نام چیست؟

جهان عجایب، جهان سردرگمی، جهانی پر از ترس و....

سوال: شما در چنین جهانی چه احساسی خواهید داشت؟؟
ج: احساس ناامنی، ترس، ناامیدی، بی‌هدفی...

سوال: آیا با دیدن چنان جهانی می‌پذیرید که سازنده ای مکیم و
خبیر داشته باشیم؟ چرا؟

ج: خیر، نشانه مکیم و خبیر بودن ایجاد نظم و قانون است که در
چنین جهانی وجود ندارد.

جهان واقعی

جهانی منظم و قانون مند و هدفدار است. بر عکس جهان خیالی...
مثلاً:

۱- از ترکیب دو عنصر ساده و متفاوت مانند اکسیژن و هیدروژن مایعی به وجود می آید که میات طبیعت به آن بستگی دارد.

۲- از ترکیب اکسیژن و کربن، کربن دی اکسید به وجود می آید که غذاسازی گیاهان به آن بستگی دارد.

۳- قند موجود در گیاه از ترکیب آب و دی اکسید کربن + خورشید به وجود آمده که این گیاه توسط میوان و انسان مصرف میشود.

۴- درخت از میلیاردها مولکول و اتم تشکیل شده است که هر مولکول با وظیفه و ویژگی خاص در قسمتی خاص از درخت فعالیت میکند و منجر به تولید میوه میشود.

همکاری عناصر موجود در طبیعت با ساختمان و خواص ویژه خود ، پیدایش موجودات جدید با ساختمان جدید و نتایج معین را نتیجه میدهد.

ویژگی موجودات جهان

- ۱- مجموعه ای از اجزاء خاص و معین هستند. (مجموعه اجزاء)
- ۲- هر جزء جای خاص دارد. (محل اجزاء)
- ۳- هر جزء کار و وظیفه خاص دارد (کار اجزاء)
- ۴- میان وظایف پیوستگی و ارتباط وجود دارد. (همکاری و هماهنگی و ارتباط اجزاء)
- ۵- همه ی همکاریها و هماهنگیها به هدفی خاص منجر میشود (هدف خاص)

-شاخصه اصلی همه موجودات و مجموعه ها هدف و غایت است.

-اگر شاخصه ی هدفمندی نباشد، تمام فعالیت های یک مجموعه عبث، بیهوده و باطل است.

۳ فرضیه در مورد نظم و هماهنگی و همکاری موجودات جهان

۱- همه این هماهنگی ها و همکاری ها خود به خود و بدون نقشه قبلی اتفاق افتاده است.

۲- خود اجزاء از این آگاهی برخوردارند و متناسب با آن هدف گرد هم می آیند.

۳- خالق آگاه، خبیر و مکیم متناسب با هدفی که در نظر دارد اجزاء را به وجود می آورد، با نقشه و برنامه معین همکاری را شکل میدهد تا غایت و هدف محقق شود.

بررسی فرض اول:

۱- رویه علمی همه انسانها آن است که نظم خود به خود به وجود نمی آید.

۲- پیش آمدن این همکاری با نظم بر اساس احتمال بسیار ضعیف و نزدیک به صفر است.

بررسی فرض دوم:

- ۱- عده قبول توسط دانشمندان—مثلا یک سلول کوچک خود جایگاه خود را انتخاب و تکمیل کند.
- ۲- دادن آگاهی به سلول و خلق آن، باز خالق عالم میخواهد.

بررسی فرض سوم:

با عقل و قانون طبیعت سازگار است و خلاف آن مورد
توقع نیست.

نتیجه:

- ۱- جهان مجموعه ای هدفمند است و باطل و عبث نیست.
- ۲- این هدفمندی نتیجه تدبیر و حکمت خداوند مدبر و مکیه است.